

ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Инвестициите за опазването на околната среда са важна предпоставка не само за постигане на екологична устойчивост, но и за осигуряване на здравословен начин на живот, сигурност и социална равнопоставеност, както и за икономически растеж, нови възможности за бизнеса, по-висока заетост и повече работни места.

ОБЩИ РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Ключов въпрос

Какво е изразходваното количество финансов ресурс за опазване на околната среда в страната?

Дефиниция на индикатора

На национално ниво разходите обхващат всички разходи на фирми, общински администрации, научни институти, министерства и други организации, свързани с придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение, поддържане и експлоатация на дълготрайните материални активи с екологично предназначение и извършване на мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда.

Оценка на индикатора

Няма налична информация от 2021 г.

Източници на информация:

Информацията се предоставя от Национален статистически институт: <http://www.nsi.bg/bg>
Данни за разходите за опазване и възстановяване на околната среда за 2021 г. ще бъдат налични през декември 2023 година.

КОНСОЛИДИРАНИ РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Ключов въпрос

Какви са финансовите ресурси, управлявани и изразходвани по програми на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) през 2021 г.?

Политиките, осъществявани от административната система на МОСВ са:

- Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда;
- Политика в областта на националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност;

Функциите на министерството и звената, свързани с изпълнението на горепосочените политики и приоритети, са представени в програмния бюджет на министерството в рамките на **осем бюджетни програми**, като за всяка от тях са дефинирани съответните цели и са идентифицирани ползите/ефекта за обществото от тяхното изпълнение:

- „Оценка, управление и опазване на водите на Република България“
- „Интегрирана система за управление на отпадъците, опазване на почвите“

- „Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух“
- „Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси“
- „Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите на контрол“
- „Оценка и управление на въздействието върху околната среда“
- „Управление на дейностите по изменение на климата“
- „Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост“

Табл. 1. Отчет на консолидираните разходи по бюджетни програми на МОСВ за периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г.

№	Консолидирани разходи на МОСВ, лв.	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	64 495 800	70 382 229	69 721 614
1.	Персонал	42 629 000	42 545 077	42 398 294
2.	Издръжка	18 478 100	23 393 911	22 901 727
3.	Капиталови разходи	3 388 700	4 443 241	4 421 593
1.	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	64 495 800	70 382 229	69 721 614
1.	Персонал	42 629 000	42 545 077	42 398 294
2.	Издръжка	18 478 100	23 393 911	22 901 727
3.	Капиталови разходи	3 388 700	4 443 241	4 421 593
2.	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	150 000	219 230	216 597
1.	Персонал	0	0	0
2.	Текущи трансфери	150 000	219 230	216 597
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	12 550 000	658 303 409	450 340 028
1.	Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“	0	549 464 370	359 924 120
2.	Национален доверителен фонд	0	0	1 952 600
3.	Програми за отстраняване на минали екологични щети	10 000 000	10 000 000	1 404 570
4.	Трансфер към БАН и МОН за дейности по Закона за водите	2 550 000	2 510 476	2 487 188
5.	ПУДООС	0	96 328 563	82 523 095
6.	Програма „LIFE“	0	0	19 225
7.	Опазване на околната среда и климатичните промени на ФМ на ЕИП 2014-2021 г.	0	0	391 304
8.	Трансгранично сътрудничество – проекти	0	0	274 181
9.	Оперативна програма „Добро управление“	0	0	1 363 745
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	12 700 000	658 522 639	450 556 625
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	64 645 800	70 601 459	69 938 211
	Общо разходи (I.+II.+III.):	77 195 800	728 904 868	520 278 239
1.	Численост на щатния персонал	1 823	1 823	1 678
2.	Численост на извънщатния персонал	0	135	129

Генерирани приходи

Ключов въпрос

Постигнати ли са стойностите на планираните в Закона за държавния бюджет на Република България приходи на МОСВ за 2021 г.?

Какви са наложените санкции за наднормено замърсяване на околната среда за 2021 г.?

Нетното изпълнение на приходите към 31.12.2021 г. е в размер на 40 583 643 лв. Реализираните приходи по бюджета на МОСВ за отчетния период са формирани от приходи от калкулации за разходи по контрола и извършени лабораторни анализи, приходи от държавни такси, глоби, санкции, лихви, други неданъчни приходи и приходи от концесии.

Приходите от държавни такси постъпват на основание ПМС № 136/30.11.2012 г., с което е приета *Тарифа за таксите, които се събират в системата на МОСВ* и на основание Закона за водите, чл. 196, ал. 1.

Трансферирани към ПУДООС към 31.12.2021 г. са средства в размер на 63 101 991 лв. на основание чл. 196, ал. 1 по ЗВ. Сумата включва 62 670 909 лв. такси и 431 082 лв. – глоби и санкции.

За периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. са събрани средства в размер на 48 421 785 лв. на основание чл. 196, ал. 1 по ЗВ, в т.ч. 48 048 653 лв. такси и 373 132 лв. – глоби и санкции.

Средствата, в размер на 14 680 206 лв. са събрани за периода от 15.12.2020 г. – 31.12.2020 г. и са преведени м. януари 2021 г., в т.ч. такси – 14 622 256 лв. и глоби и санкции – 57 950 лв.

Формираните приходи от глоби, санкции и наказателни лихви са от наложени глоби и санкции на физически и юридически лица във връзка с неизпълнение на екологичното законодателство. Неизплатените в доброволния срок за изпълнение се предават на Националната агенция по приходите (НАП) за принудително събиране.

Формираните „Други неданъчни приходи“ са приходи по ЗДОИ, получени застрахователни обезщетения, реализирани курсови разлики от продажба на валута, суми по влезли в сила наказателни постановления принудително събрани от НАП и отчетени съгласно т. 74 от ДДС 12/2009 г. за реда и начина за събиране и отчитане на средствата по публични и частни държавни вземания.

Санкции и глоби

Ключов въпрос

Какви са наложените санкции за нарушения на изискванията на нормативната уредба в областта на опазването на околната среда за 2021 г.?

Ключови послания

За констатирано наднормено замърсяване на компонентите на околната среда, от РИОСВ са издадени 172 наказателни постановления, с които са наложени текущи месечни и еднократни санкции по реда на чл. 69 и следващи от ЗООС, на обща стойност 2 396 746,11 лв. Постъпилите суми от наложени санкции (от всички

наложени през 2021 г. и от всички действащи от предходни години) през 2021 г. са на обща стойност 960 189,57 лв.

От РИОСВ са издадени 1 203 наказателни постановления, с които са наложени 866 имуществени санкции на юридически лица и еднолични търговци, и 337 глоби на физически лица. Имуществените санкции и глоби са за неспазване на разпоредбите на ЗООС и други секторни закони са на обща стойност 5 008 640 лв. Постъпилите суми от наложени имуществени санкции и глоби през 2021 г. са на обща стойност 1 582 001,45 лв.

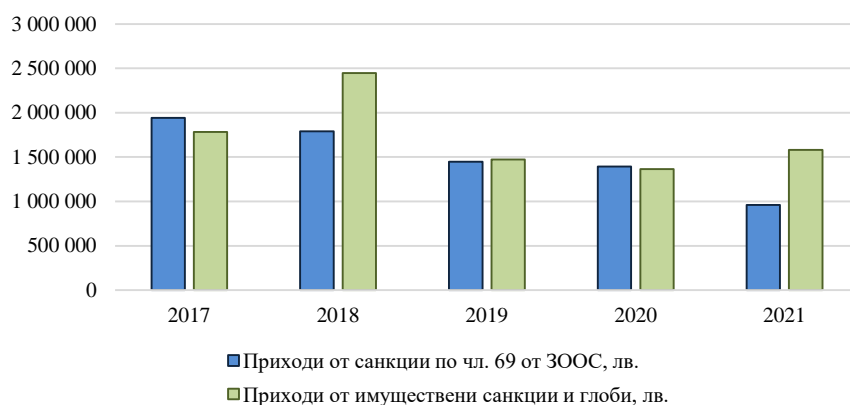
Дефиниция на индикатора

Индикаторът дава представа за приходите от наложени санкции на операторите за констатирано неспазване на изискванията на екологичното законодателство при осъществяване на дейности.

Оценка на индикатора

През 2021 г. се наблюдава увеличение на стойността на наложените санкции спрямо 2020 г.

Фиг. 1. Приходи от наложени санкции по чл. 69 от ЗООС и приходи от наложени имуществени санкции, и глоби за 2021 г.

Източник: МОСВ

Съгласно ЗООС, 80% от преведените от стопанските субекти суми от наложени санкции по чл. 69 и следващи от ЗООС, постъпват в общинските бюджети на териториите, на които се намират съответните санкционирани обекти-замърсители, с цел средствата да се изразходват за екологични проекти и дейности по приоритети, определени в общинските програми за околна среда. Няма законово изискване МОСВ или РИОСВ да осъществява контрол дали постъпилите в общините суми са разходвани и за какви цели.

Табл. 2. Общини, получили най-големи приходи от наложени санкции през 2021 г.

Община	Преведена сума, лв.
1 Община Бургас	101 574,54
2 Община Долни чифлик	62 985,60
3 Община Девня	59 890,29
4 Община Троян	45 556,81
5 Община Разград	42 004,26
6 Община Стражица	29 386,29
7 Община Кнежа	28 006,93
8 Община Добричка	24 871,58

9	Община Велико Търново	22 250,32
10	Община Свищов	21 834,89

Източник: МОСВ

Имуществени санкции и глоби

Разпределението на наложените имуществени санкции и глоби за нарушения на изискванията по закони е както следва:

- Закон за опазване на околната среда – 183 бр.;
- Закон за управление на отпадъците – 455 бр.;
- Закон за водите – 239 бр.;
- Закон за защитените територии – 44 бр.;
- Закон за биологичното разнообразие – 86 бр.;
- Закон за чистота на атмосферния въздух – 117 бр.;
- Закон за лечебните растения – 51 бр.;
- Закон за защита от шума в околната среда – 17 бр.;
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси – 5 бр.;
- Закон за ограничаване изменението на климата – 3 бр.;
- Закон за защита на животните – 2 бр.

Източник на информация:

МОСВ